

Nr 30

Utlåtande i anledning av väckta motioner om en allmän översyn av pris- och konkurrenslagstiftningen.

Andra lagutskottet har till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, till lagutskott hänvisade motioner, nr 165 i första kammaren av herrar *Adolfsson* och *Lager* samt nr 200 i andra kammaren av herr *Hermansson m. fl.*

I motionerna, vilka är likalydande, har hemställts, »att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t hemställer om en allmän översyn av gällande pris- och konkurrenslagstiftning».

Beträffande de skäl motionärerna åberopat till stöd för sin hemställan får utskottet, i den mån redogörelse därför icke lämnas i det följande, hänvisa till motionen II:200.

Gällande ordning m. m.

Efter den lagstiftning, som tillkom år 1953 (prop. nr 103 och andra lagutskottets utlåtande nr 32) — då samtidigt näringsfrihetsrådet och ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor inrättades — och i samband med den allmänna priskontrollens upphävande år 1956 (prop. nr 97, 147 och 148, statsutskottets utlåtande nr 123 och andra lagutskottets utlåtanden nr 34 och 35) — då statens pris- och kartellnämnd kom till — kännetecknas ordningen på pris- och konkurrensområdet av att prispbildningen i princip skall ske på grundval av fri konkurrens och utan direkta statliga ingripanden. Verksamheten är i stort sett begränsad till åtgärder, som skall motverka konkurrensbegränsningar med skadlig verkan. Betecknande för denna verksamhet är att den söker nå sitt mål, en effektiv konkurrens och en skälig prisnivå, huvudsakligen genom förhandling och upplysning. Myndigheterna utför prisövervakning samt undersökningar av pris- och konkurrensförhållanden inom olika delar av näringslivet, och dessutom har från samhällets sida vidtagits åtgärder för att öka konsumenternas insikter i pris- och kvalitetsfrågor och därmed deras möjligheter att utnyttja fördelarna av en fri konkurrens.

De direkta bestämmelserna om motverkande av konkurrensbegränsningar finns i *lagen den 25 september 1953 om motverkande i vissa fall av konkur-*

rensbegränsning inom näringslivet. Enligt lagen får vissa konkurrensbegränsande förfaranden icke förekomma, med mindre näringsfrihetsrådet lämnar sitt tillstånd därtill. De sålunda förbjudna förfarandena är dels stipulerande av s. k. fasta bruttopriser, dels ingående och tillämpning av överenskommelser om s. k. anbudskarteller. Med stipulerande av fasta bruttopriser förstås, att en företagare antingen betingar sig av en företagare inom senare försäljningsled, att vid försäljning av förnödenhet inom riket visst pris inte underskrides, eller till ledning för prissättning inom senare försäljningsled eljest anger visst pris, med mindre därvid kommer till uttryck att priset får underskridas (2 §). En anbudskartell är en överenskommelse att samråd eller annan samverkan mellan olika företagare skall äga rum, innan någon av dem avger anbud å försäljning av förnödenhet eller utförande av tjänst (3 §). Överträdelse av förbuden är straffbelagda (29 §).

Beträffande konkurrensbegränsningar i andra fall gäller, att näringsfrihetsrådet skall genom förhandling söka undanröja skadlig verkan därav (1 § och 5 § första stycket). Med skadlig verkan av konkurrensbegränsning förstås, att konkurrensbegränsningen på ett ur allmän synpunkt otillbörligt sätt påverkar prisbildningen, hämmar verkningförmågan inom näringslivet eller försvårar eller hindrar annans näringsutövning (5 § andra stycket).

Förhandling inför näringsfrihetsrådet sker blott efter framställning, som det i första hand ankommer på ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor att göra. Innan sådan framställning göres, skall vederbörande näringsidkare beredas tillfälle att yttra sig. Förfarandet inför rådet företer stora likheter med ett ordinärt domstolsförfarande. Lagen saknar föreskrifter om åtgärder mot konkurrensbegränsning för det fall att förhandling icke leder till positivt resultat. I sådant fall åligger det emellertid näringsfrihetsrådet att, där saken finnes vara av större vikt, göra anmälan till Kungl. Maj:t. Om den skadliga verkan innebär, att visst pris med hänsyn till kostnaderna och övriga omständigheter är uppenbart för högt och saken finnes vara av allmän betydelse, må Kungl. Maj:t på hemställan av näringsfrihetsrådet förordna om visst högsta pris, vilket icke får av företagare överskridas utan tillstånd av rådet. Denna bestämmelse i 21 § i lagen har hittills icke tillämpats.

Näringsfrihetsrådet består av ordförande och åtta ledamöter (8 §). Ordföranden och två av ledamöterna utses bland personer, som icke kan anses företräda vare sig företagarentressen eller konsument- och löntagarentressen. Ordföranden och den ene av de nu nämnda ledamöterna skall vara lagkunniga och i domarvärv erfarna. Den andre ledamoten skall äga särskild insikt i näringslivets förhållanden. Av de övriga ledamöterna utses tre bland personer, som kan anses företräda företagarentressen, och återstående tre bland

personer, som kan anses företräda allmänna konsument- och löntagarintressen. Ordföranden och ledamöterna utses av Konungen.

Lagen om motverkande i vissa fall av konkurrensbegränsning inom näringslivet äger enligt uttrycklig bestämmelse (28 §) icke tillämpning å överenskommelse mellan arbetsgivare och arbetstagare angående arbetslön och andra arbetsvillkor.

Enligt *lagen den 1 juni 1956 om uppgiftsskyldighet rörande pris- och konkurrensförhållanden* åligger det företagare att till myndighet som Kungl. Maj:t bestämmer — bank- och fondinspektionen i fråga om bank- och fondväsendet, försäkringsinspektionen beträffande försäkringsväsendet samt pris- och kartellnämnden såvitt rör näringslivet i övrigt — efter anmaning lämna uppgift om sådan i anmaningen närmare angiven konkurrensbegränsning, som berör hans verksamhet och har avseende på pris-, produktions-, omsättnings- eller transportförhållanden i riket, samt i övrigt om priser, intäkter, kostnader, vinster och andra förhållanden av beskaffenhet att inverka på prispbildningen. Myndigheten äger meddela närmare föreskrifter om uppgiftspliktens omfattning samt om sättet och tiden för dess fullgörande. Över konkurrensbegränsande överenskommelser skall föras särskilt kartellregister.

Av största vikt för verksamheten på pris- och konkurrensområdet är att publicitet om förhållandena åstadkommes. Enligt *20 § lagen den 28 maj 1937 om inskränkningar i rätten att utbekomma allmänna handlingar* (sekretesslagen) får emellertid en handling, i den mån den innehåller upplysningar om viss företagares affärs- eller driftförhållanden, vilkas offentliggörande kan lända honom till men, icke i andra fall än Konungen bestämmer utlämnas förrän tjugo år efter handlingens datum. Detta gäller dock ej i fråga om kartellregistret, vilket i princip är offentligt även om däri intagna uppgifter kan lända vederbörande till men.

De myndigheter, på vilka det ankommer att administrera pris- och konkurrenslagstiftningen, är i första hand näringsfrihetsrådet, ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor samt statens pris- och kartellnämnd. Bank- och fondinspektionen samt försäkringsinspektionen har hand om registrerings- och övervakningsverksamheten inom sina områden.

Pris- och kartellnämnden har enligt sin instruktion till uppgift att följa utvecklingen av och främja allmän kändedom om pris- och konkurrensförhållandena inom näringslivet. Med avseende på prispförhållandena åligger det nämnden särskilt att insamla och registrera uppgifter om priser för olika förnödenheter och tjänster inom landet, att genom bearbetning och sammanställning av dylika uppgifter ävensom av prisuppgifter från utlandet klarlägga prisutvecklingen samt att, där prisutvecklingen, kon-

kurrensförhållandena eller andra omständigheter ger anledning därtill, utföra undersökning rörande prisbildningen inom visst område av näringslivet. — I fråga om konkurrensförhållandena har nämnden bl. a. att föra kartellregister, att, om anledning finns att befara skadlig verkan av konkurrensbegränsning inom visst område av näringslivet eller eljest skäl därtill förekommer, utföra undersökning beträffande förekomsten av sådan begränsning och därav föranledd inverkan på pris-, produktions-, omsättnings- eller transportförhållanden inom riket samt att lämna näringsfrihetsrådet och ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor biträde för utredning i fråga, som kan vara av betydelse för förhandling enligt konkurrensbegränsningslagen. — Nämnden skall bedriva upplysning rörande sin verksamhet och därvid bl. a. lämna fortlöpande prisuppgifter samt redogörelser för verkställda undersökningar i syfte att för allmänheten klargöra rådande pris- och konkurrensförhållanden (5 §). Nämnden skall delge näringsfrihetsombudsmannen eller annan myndighet sådant undersökningsresultat, som kan vara av betydelse för myndighetens verksamhet med avseende å pris- eller konkurrensförhållanden inom näringslivet (6 §). Nämnden utger publikationen »Pris- och kartellfrågor», i vilken skall intagas, förutom uppgifter som nämnden finner på detta sätt böra offentliggöras, redogörelser för sådana av näringsfrihetsrådet och ombudsmannaämbetet fattade beslut, träffade uppgörelser, avgivna utlåtanden och verkställda utredningar, som av rådet eller ämbetet överlämnas för publicering. Samråd bör i erforderlig utsträckning äga rum med ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor och statens institut för konsumentfrågor.

Ombudsmannen för näringsfrihetsfrågor, som skall vara lagkunnig och i domarvärv erfaren, förordnas av Konungen. Enligt instruktionen skall ombudsmannen framför andra ärenden behandla konkurrensbegränsningar, som är av betydelse för större konsumentintressen eller påverkar konkurrensförhållandena inom en hel näringsgren eller som på ett påtagligt och avgörande sätt försvårar eller hindrar andra företagens näringsutövning. I sin verksamhet bör ombudsmannen i erforderlig utsträckning samråda med bl. a. pris- och kartellnämnden.

Näringsfrihetsrådet, som redan behandlats, kan sägas vara dömande instans.

För att befrämja konsumentupplysningen i kvalitetsfrågor har inrättats *statens konsumentråd* och *statens institut för konsumentfrågor*.

Lagbestämmelser för att i vissa extraordinära situationer möjliggöra en tvångsmässig reglering från det allmännas sida av prisbildningen finnes i *allmänna prisregleringslagen den 1 juni 1956*. Lagen är, efter mönster från de allmänna förfogande- och ransoneringslagarna, utformad såsom en fullmaktslag.

Beträffande förutsättningarna för tillämpning av lagens bestämmelser skils mellan tre olika fall. Kommer riket i krig träder bestämmelserna automatiskt i tillämpning. Vid krigsfara, vari riket befinner sig, äger Kungl. Maj:t förordna om tillämpning av lagens bestämmelser. Slutligen tillkommer denna rätt Kungl. Maj:t även i ett läge, där av annan orsak än krig eller krigsfara betydande fara uppkommit för allvarlig stegring av det allmänna prisläget inom riket. Har Kungl. Maj:t meddelat förordnande om prisreglering, skall förordnandet inom viss kortare tid underställas riksdagens prövning.

Historik

Beträffande den utveckling som lett fram till nuvarande ordning på pris- och konkurrenslagstiftningens område må här hänvisas till den redogörelse därför som finnes i andra lagutskottets utlåtande nr 42 till 1959 års riksdag. Här kommer endast att refereras vad som förekom vid nämnda riksdag i anledning av i ämnet väckta motioner.

Vid 1959 års riksdag väcktes två par inbördes likalydande *motioner*, nämligen dels I: 12 och II: 20, dels I: 325 och II: 397, vilka syftade till ändringar i pris- och konkurrenslagstiftningen.

I motionerna I: 12 och II: 20 anfördes, att en oberättigad höjning av marginalerna i parti- och detaljhandelsledet förekommit, en höjning som i sin tur hade sin grund i en kraftig monopolisering av handeln. Motionerna utmynnade i förslag om införande av allmän prisreglering.

I motionerna I: 325 och II: 397 hävdades, att en effektiv konkurrens icke fanns inom näringslivet. Orsaken härtill angavs vara, att tendenser till pris-konkurrens motarbetas inom näringslivet. Såsom exempel härpå åberopades i motionerna ett antal i dagspressen refererade fall av konkurrensbegränsning, huvudsakligen avseende vägran att leverera varor till starkt pris-konkurrerande företag. I motionerna yrkades en översyn av hela pris- och kartellagstiftningen. Motionärerna tänkte sig att prisregleringslagen skulle gälla även under normala förhållanden och att pris- och kartellnämnden skulle erhålla befogenhet att föreskriva visst högsta pris, som inte skulle få överskridas.

Båda motionsparen behandlades av *andra lagutskottet* i dess utlåtande nr 42. Efter att ha framhållit att tillgängliga uppgifter icke gav stöd för uppfattningen att prisutvecklingen varit i anmärkningsvärd grad ogynnsam för konsumenterna fortsatte utskottet:

Den uppfattning om konkurrensförhållandena inom näringslivet som redovisas i motionerna kan utskottet inte dela. Såsom anföres i flertalet remissyttranden torde konkurrensen snarast ha ökat efter genomförandet av gällande ordning på prishildningens område. Utskottet vill härutinnan särskilt understryka den betydelse bruttoprisförbudet haft för uppkomsten av en

verksam priskonkurrens inom detaljhandeln. Inte heller kan man enligt utskottets mening ta de i motionerna I: 325 och II: 397 anförda fallen av leveransvägran till intäkt för att konkurrensen genomgående skulle hämmas från näringslivets sida. Samtliga fall har för övrigt kommit till de näringsfrihetsvårdande myndigheternas kännedom, och i de fall, där myndigheterna funnit sig föranlåtna att ingripa, har godtagbara lösningar åstadkommits. Vidare är att märka, att det hittills icke kommit i fråga att tillgripa konkurrenslagstiftningens yttersta korrektiv, nämligen Kungl. Maj:ts förordnande om visst högsta pris.

Att utskottet inte kan ansluta sig till motionärernas uppfattning om rådande konkurrensförhållanden innebär icke att utskottet anser dessa i allo tillfredsställande. Såsom framgår av flera remissyttranden synes prisbildningen på åtskilliga områden fortfarande ske utan inflytande av effektiv konkurrens. Motionärerna har föreslagit, att man för att uppnå bättre förhållanden härvidlag borde tillgripa prisreglerande åtgärder. Såsom framhållits bl. a. vid införandet av gällande ordning är prisreglering emellertid förenad med flera nackdelar. Utskottet vill såsom exempel på sådana nackdelar här endast framhålla priskontrollens tendenser att dels verka konserverande i fråga om priser, som kommit att bli för höga, dels fastlåsa priserna med hänsyn till de mindre effektiva enheterna inom produktionen och distributionen. Priskontroll kan således i viss utsträckning få motsatt verkan mot vad som åsyftats därmed. Enligt utskottets uppfattning har i förevarande ärende icke framkommit sådana omständigheter, att man kan förvänta sig att prisreglering för närvarande skulle medföra gynnsammare prisförhållanden än den nu tillämpade ordningen.

I stället anser utskottet att förefintliga missförhållanden på prisbildningens område i första hand bör bekämpas genom att de näringsfrihetsvårdande myndigheterna får fortsätta sin verksamhet och denna i de fall där så visar sig erforderligt intensifieras. I den nyligen avlämnade propositionen nr 162 med förslag till förordning om allmän varuskatt, m. m., har föredragande departementchefen uttalat, att det i samband med införandet av nämnda skatt är angeläget att åtgärder vidtages för en skärpt prisövervakning. Enligt vad utskottet inhämtat åsyftas därmed i huvudsak en förstärkning redan under innevarande budgetår av pris- och kartellnämndens resurser på prisövervakningens område. Förstärkningen är avsedd att genomföras dels genom en viss omdisposition av resurserna, dels genom en utökning av personalen. De föreslagna åtgärderna, som synes möjliggöra en fullständigare information till konsumenterna rörande pris- och konkurrensförhållandena, torde även kunna ge ett vidgat underlag för den verksamhet som tillkommer näringsfrihetsrådet och ombudsmannaämbetet för näringsfrågor.

Under hänvisning till det anförda hemställde utskottet att motionerna icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Riksdagen biföll utskottets hemställan.

I anslutning till den allmänna varuskattens införande vid årsskiftet 1959/60 (*prop. nr 183/1959*) skedde en personalförstärkning vid pris- och kartellnämnden.

Chefen för handelsdepartementet, statsrådet Lange, tillkallade den 6 maj

1960 sakkunniga med uppdrag att verkställa utredning rörande lagstiftningen och administrationen på pris- och konkurrensområdet. I direktiven för denna utredning, *1960 års prisövervakningskommitté*, framhöll departementschefen, att man i fråga om lagstiftningen ännu icke syntes ha tillräcklig erfarenhet för att avgöra om de grundläggande principerna skulle bibehållas eller om det vore nödvändigt att införa befogenheter till direkta ingripanden. Departementschefen var därför icke beredd att tillstyrka mera genomgripande ändringar i lagstiftningen utan utredningen borde i stället ta sikte på en mera begränsad översyn av lagreglerna inom ramen för de gällande principerna. Utredningen skulle sålunda föreslå sådana justeringar av lagstiftningen, som vore ägnade att underlätta den erforderliga skärpningen av prisövervakningen, en effektivisering av åtgärderna mot konkurrensbegränsningar och en förbättring av konsumenternas prismedvetande. Utredningen skulle också enligt direktiven söka förhöja administrationens effektivitet och föreslå personella förstärkningar.

I *motionen II: 157* vid *1960 års riksdag* föreslogs att bruttoprisförbudet skulle kompletteras med en bestämmelse av innebörd, att en tillverkare eller en importör av en allmänt annonserad märkesvara ålades att tillämpa offentlig redovisade försäljningsvillkor, som stod öppna för alla köpare. Motionen hänvisades till *andra lagutskottet*. Över motionen inhämtade utskottet yttranden från kungl. kommerskollegium och ordföranden i näringsfrihetsrådet, varjämte på utskottets begäran yttranden avgavs av Kooperativa förbundet, Sveriges grossistförbund, Sveriges industriförbund och Sveriges köpmannaförbund. Samtliga remissinstanser avstyrkte motionsyrkandet. I sitt av riksdagen godkända utlåtande, nr 52, anförde utskottet bl. a.

Ett genomförande av motionsförslaget skulle onekligen i viss utsträckning underlätta varuförsörjningen för de starkt priskonkurrerande företagen och därigenom främja konkurrensen i detaljistledet. Emellertid synes förslaget vara förenat med betydande nackdelar. Såsom framhållits i flera remissvar är det anledning att befara, att införande av offentligt redovisade försäljningsvillkor i fabrikant- och grossistledet skulle leda till prisstelhet inom partihandeln. Återförsäljarnas möjligheter att genom köpslagan under hand pressa sina leverantörers priser skulle sålunda avsevärt försämrats, något som i sin tur kan antagas verka höjande på konsumentpriserna. Vidare skulle förslaget, att leveransplikten skall vara beroende av huruvida varan är att betrakta såsom »en allmänt annonserad märkesvara» medföra stora praktiska svårigheter. Utskottet kan därför inte biträda motionsyrkandet.

Emellertid är det enligt utskottets mening av stor betydelse att missförhållanden på konkurrensområdet verksamt bekämpas. Härvid synes den gällande lagstiftningen och den på grundval därav uppbyggda organisationen ha visat sig i stort sett effektiva. En ytterligare effektivisering skulle dock enligt utskottets mening vara av värde. Det är därför att hälsa med tillfredsställelse, att en utredning tillsatts för att inom ramen för gällande principer på pris- och konkurrenslagstiftningens område göra en begränsad

översyn av lagreglerna. Enligt direktiven bör syftet med översynen vara sådana justeringar av lagstiftningen som är ägnade att underlätta bl. a. en effektivisering av åtgärderna mot konkurrensbegränsningar.

Prisövervakningskommittén avgav den 13 januari 1961 ett betänkande, benämnt Effektivare prisövervakning (SOU 1961: 3). De nuvarande lagreglerna gav enligt kommitténs uppfattning utrymme för ett förverkligande av de för pris- och konkurrenslagstiftningen uppställda syftena. Kommittén fann därför, att den i utredningsdirektiven angivna målsättningen bäst kunde nås, icke genom ifrågasatta lagändringar inom ramen för nuvarande principer utan genom ökade resurser åt de statliga organ, som handlade pris- och konkurrensärendena, och då särskilt vad beträffade utrednings- och upplysningsverksamheten. I betänkandet förordades en utvidgning av verksamheten och framlades förslag om en förstärkning av personalen vid pris- och kartellnämnden och ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor. Kommittén erinrade om att hittillsvarande verksamhet på pris- och konkurrensområdet vid olika tillfällen uppgivits vara av försökskaraktär och utgick ifrån att — även om erfarenheterna icke kunde sägas direkt tyda på att lagstiftningen skulle vara otillräcklig eller eljest otillfredsställande — en allmän och mera förutsättningslös översyn av hela problemkomplexet förr eller senare kom till stånd.

På grundval av betänkandet föreslogs i *proposition nr 86 år 1961* i fråga om pris- och kartellnämnden, förutom smärre organisatoriska ändringar, inrättandet av 13 nya tjänster, höjning av expertanslaget, vissa lönegradsuppflyttningar samt extraordinariesättning av extra tjänster. För ombudsmannaämbetets del föreslogs att två extra tjänster inrättades och att ett anslag, avsett för anlitande av ekonomisk expertis, anvisades. Vidare föreslogs att ett reservationsanslag av engångsnatur fick av statens konsumentråd fördelas bland studie- och folkbildningsorganisationer för en särskild kampanj i prisfrågor.

Riksdagen biföll Kungl. Maj:ts förslag.

Utskottet

Enligt gällande lagstiftning skall prisbildningen under normala förhållanden i princip ske på grundval av fri konkurrens och utan direkta ingripanden från samhällets sida. Den statliga verksamheten på detta område är därför i stort sett begränsad till att motverka konkurrensbegränsningar med skadlig verkan. Här är i första hand att nämna det i konkurrensbegränsningslagen intagna förbudet mot bruttopriser. Vidare bör nämnas de ingripanden som göres av ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor

och näringsfrihetsrådet för att i fall där skadliga verkningar av konkurrensbegränsningar visas föreligga undanröja dessa genom förhandlingar. Slutligen kan erinras om den verksamhet som statens pris- och kartellnämnd bedriver för att utreda, klarlägga och upplysa om pris- och konkurrensförhållanden.

I förevarande motioner föreslås en allmän översyn av gällande pris- och konkurrenslagstiftning. Motionärerna anser bl. a. att utvecklingen inom näringslivet under de senaste åren aktualiserat en sådan översyn.

Givetvis är det ur samhällets synpunkt angeläget att priserna på varor och tjänster håller sig på en rimlig nivå. Efter genomförandet av gällande ordning på prisbildningens område torde emellertid konkurrensen inom näringslivet ha ökat. Å andra sidan kan inte bortses från att rådande konkurrensförhållanden inte är i allo tillfredsställande.

Vid tillkallandet av 1960 års prisövervakningskommitté uttalade chefen för handelsdepartementet i direktiven för utredningen, att man ännu inte syntes ha tillräcklig erfarenhet av gällande lagstiftning för att avgöra om de grundläggande principerna för denna borde bibehållas eller om det var nödvändigt att införa befogenheter till direkta ingripanden.

På grundval av ett av prisövervakningskommittén avgivet betänkande beslöt 1961 års riksdag om en icke obetydlig förstärkning av pris- och kartellnämndens organisation för att dennas verksamhet skulle kunna utvidgas och intensifieras. Även ombudsmannaämbetet för näringsfrihetsfrågor erhöll viss förstärkning av personalen. Slutligen ställdes ett anslag till statens konsumentråds förfogande för åstadkommande av en särskild upplysningskampanj i prisfrågor.

Åtgärder som syftar till en effektivisering av de prisövervakande myndigheternas verksamhet har således nyligen vidtagits. Med hänsyn härtill och till att det ännu inte kan bedömas, vilken verkan dessa åtgärder kommer att få, finner utskottet inte skäl biträda motionsyrkandet.

Med hänvisning till det anförda får utskottet hemställa,

att förevarande motioner, I:165 och II:200, icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 28 mars 1963

På andra lagutskottets vägnar:

AXEL STRAND

Vid detta ärendes behandling har närvarit

från f ö r s t a kammaren: herr Strand, fru Hamrin-Thorell*, herr Kaijser, fru Carlqvist, fru Gärda Svenson*, herrar Lars Larsson, Magnusson och Erik Filip Petersson;

från a n d r a kammaren: herr Rimmerfors, fröken Wetterström, herrar Odhe, Johansson i Södertälje, Jönsson i Ingemarsgården, Sundelin, Gustavsson i Alvesta och fru Svensson i Kungsör.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.